PARLAMENT EUROPEJSKI

2004 *2009*

Komisja Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych

2007/0182(CNS)

19.10.2007

*

PROJEKT SPRAWOZDANIA

w sprawie wniosku dotyczącego decyzji Rady dotyczącej zawarcia umowy między Wspólnotą Europejską a Republiką Mołdowy o readmisji osób przebywających nielegalnie
(COM(2007)0504 – C6-0340/2007 – 2007/0182(CNS))

Komisja Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych

Sprawozdawca: Marian-Jean Marinescu

Objaśnienie używanych znaków

*	Procedura konsultacji *większość oddanych głosów*
**I	Procedura współpracy (pierwsze czytanie) *większość oddanych głosów*
**II	Procedura współpracy (drugie czytanie) *większość oddanych głosów, by zatwierdzić wspólne stanowisko większość głosów ogólnej liczby posłów do PE, by odrzucić lub wprowadzić poprawki do wspólnego stanowiska*
***	Procedura zgody *większość głosów ogólnej liczby posłów do PE, za wyjątkiem przypadków ujętych w art. 105, 107, 161 i 300 Traktatu WE oraz w art. 7 Traktatu UE*
***I	Procedura współdecyzji (pierwsze czytanie) *większość oddanych głosów*
***II	Procedura współdecyzji (drugie czytanie) *większość oddanych głosów, by zatwierdzić wspólne stanowisko wymagana większość głosów ogólnej liczby posłów do PE, by odrzucić lub wprowadzić poprawki do wspólnego stanowiska*
***III	Procedura współdecyzji (trzecie czytanie) *większość oddanych głosów, by zatwierdzić wspólny projekt*

(Wskazana procedura opiera się na podstawie prawnej zaproponowanej przez Komisję.)

Poprawki do tekstu legislacyjnego

W poprawkach Parlamentu zmiany zaznaczone są wytłuszczonym drukiem i kursywą. Oznaczenia zwykłą kursywą są wskazówką dla służb technicznych, że proponowana jest, w celu opracowania tekstu końcowego, korekta elementów tekstu legislacyjnego (np. elementów w oczywisty sposób błędnych lub brakujących w danej wersji językowej.) Sugestie korekty wymagają zgody właściwych służb technicznych.

SPIS TREŚCI

Strona

PROJEKT REZOLUCJI LEGISLACYJNEJ PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO.....5

UZASADNIENIE 6

PROJEKT REZOLUCJI LEGISLACYJNEJ PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie wniosku dotyczącego decyzji Rady dotyczącej zawarcia umowy między Wspólnotą Europejską a Republiką Mołdowy o readmisji osób przebywających nielegalnie
(COM(2007)0504 – C6-0340/2007 – 2007/0182(CNS))

(Procedura konsultacji)

Parlament Europejski,

– uwzględniając wniosek dotyczący decyzji Rady (COM(2007)0504)[1],

– uwzględniając art. 63 ust. 3 lit. b) oraz art. 300 ust. 2 akapit pierwszy traktatu WE,

– uwzględniając art. 300 ust. 3 akapit pierwszy traktatu WE, na mocy którego Rada skonsultowała się z Parlamentem (C6-0340/2007),

– uwzględniając art. 51 oraz art. 83 ust. 7 Regulaminu,

– uwzględniając sprawozdanie Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych oraz opinię Komisji Spraw Zagranicznych (A6-0000/2007),

1. zatwierdza zawarcie umowy;

2. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji, jak również rządom i parlamentom Państw Członkowskich oraz Republiki Mołdowy.

[1] Dotychczas nieopublikowany w Dz.U.

UZASADNIENIE

Wprowadzenie

W dniach 9 lutego - 17 kwietnia 2007 r. Komisja, upoważniona przez Radę, przeprowadziła negocjacje z Republiką Mołdowy w sprawie ułatwień w wydawaniu wiz krótkoterminowych oraz w sprawie readmisji. Umowy podpisano w dniu 10 października 2007 r.; obecnie prowadzona jest konsultacja z Parlamentem na temat decyzji Rady dotyczącej zawarcia tych dwóch umów. Komisja Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych oraz jej sprawozdawca, mając świadomość znaczenia wejścia umów w życie w styczniu 2008 r., zgodzili się na pracę w trybie przyspieszonym, aby uniknąć jakichkolwiek opóźnień i umożliwić zawarcie umów w listopadzie 2007 r.

Republika Mołdowy zawarła już wiele dwustronnych umów o readmisji: z Czechami, Węgrami, Rumunią, Włochami, Litwą, Norwegią, Polską, Szwajcarią, Ukrainą itd.

Umowa między UE a Republiką Mołdowy będzie nadrzędna w stosunku do wspomnianych umów dwustronnych, w przypadku gdy postanowienia tych ostatnich będą z nią niezgodne.

Treść umowy

Celem umowy jest ustanowienie szybkich i skutecznych procedur umożliwiających ustalanie tożsamości oraz bezpieczny i zgodny z przepisami powrót osób, które nie spełniają warunków bądź przestały spełniać warunki wjazdu, pobytu lub zamieszkiwania na terytorium Republiki Mołdowy lub jednego z państw członkowskich Unii Europejskiej, oraz ułatwienie tranzytu takich osób.

Przewidziano pełną wzajemność określonych w umowie obowiązków w zakresie readmisji: Republika Mołdowy będzie zobowiązana do readmisji osób, podobnie jak państwa członkowskie UE będą zobowiązane do readmisji osób z Republiki Mołdowy.

Readmisja własnych obywateli
Mołdowa / państwa członkowskie dokonują readmisji wszystkich osób, które nie spełniają warunków bądź przestały spełniać warunki wjazdu lub pobytu na terytorium państwa członkowskiego składającego wniosek.

Obowiązek readmisji własnych obywateli dotyczy również:

- byłych obywateli, którzy zostali pozbawieni obywatelstwa lub z niego zrezygnowali, nie nabywając obywatelstwa innego państwa;
- członków rodziny (tj. współmałżonków oraz nieletnich dzieci stanu wolnego), którzy legitymują się obywatelstwem innym niż osoba podlegająca readmisji i nie posiadają niezależnego prawa do pobytu w państwie składającym wniosek.

Readmisja obywateli państw trzecich i bezpaństwowców
Obowiązek readmisji obywateli państw trzecich i bezpaństwowców wiąże się z następującymi warunkami wstępnymi: (a) dana osoba w momencie wjazdu posiada bądź posiadała ważną wizę lub zezwolenie na pobyt, wydane przez państwo rozpatrujące wniosek lub (b) dana

osoba wjechała nielegalnie i bezpośrednio na terytorium państwa składającego wniosek, po pobycie na terytorium państwa rozpatrującego wniosek lub po tranzycie przez terytorium tego państwa. Obowiązek ten nie dotyczy osób podróżujących tranzytem lotniczym i wszystkich osób, którym państwo składające wniosek wydało wizę lub zezwolenie na pobyt przed ich wjazdem lub po ich wjeździe na jego terytorium.

Umowa określa procedurę przyspieszoną, która dotyczy osób zatrzymanych w „strefie granicznej", tzn. w obszarze sięgającym do 30 km od wspólnej granicy lądowej między państwem członkowskim a Republiką Mołdowy lub na terenie międzynarodowych portów lotniczych państw członkowskich bądź Republiki Mołdowy.

Zgodnie z procedurą przyspieszoną należy składać wnioski o readmisję i udzielać na nie odpowiedzi w ciągu 2 dni roboczych, podczas gdy przy normalnej procedurze termin udzielenia odpowiedzi na wniosek wynosi 11 dni roboczych.

Umowa nie ma wpływu na prawa, obowiązki i zakres odpowiedzialności Wspólnoty, państw członkowskich oraz Mołdowy wynikające z prawa międzynarodowego, a w szczególności z:
- Konwencji dotyczącej statusu uchodźców z dnia 28 lipca 1951 r., zmienionej Protokołem z dnia 31 stycznia 1967 r. dotyczącym statusu uchodźców;
- konwencji międzynarodowych określających państwo odpowiedzialne za rozpatrywanie wniosków o azyl;
- Europejskiej konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności z dnia 4 listopada 1950 r.;
- Konwencji w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, nieludzkiego lub poniżającego traktowania albo karania z dnia 10 grudnia 1984 r.;
- konwencji międzynarodowych dotyczących ekstradycji i tranzytu;
- wielostronnych konwencji międzynarodowych i umów dotyczących readmisji obywateli obcych państw.

Uwagi sprawozdawcy

Sprawozdawca przypomina o konieczności stosowania zrozumiałych, przejrzystych i sprawiedliwych wspólnych zasad dotyczących readmisji, przy jednoczesnym pełnym przestrzeganiu praw człowieka, prawa międzynarodowego oraz zasad ochrony osób ubiegających się o azyl i uchodźców.

Jest zdania, że zawarcie umowy o readmisji stanowi część szerszej strategii walki z nielegalną imigracją i handlem ludźmi, w ramach rzeczywistego partnerstwa z krajami pochodzenia i tranzytu. W ramach tego partnerstwa należy również zająć się źródłami nielegalnej imigracji, czynnikami skłaniającymi do wyjazdu, takimi jak bieda, wojny, dyktatury, oraz czynnikami przyciągającymi, takimi jak możliwość podjęcia pracy na czarno w UE. Ponadto czołowym priorytetem Unii musi być walka z handlem ludźmi, w szczególności zwalczanie handlu osobami należącymi do najbardziej narażonych grup, jak kobiety i dzieci.

Zalecenia sprawozdawcy

1. W umowach z Republiką Mołdowy wymieniono język „mołdawski", w zdaniu: „Sporządzono w … dnia … r. w dwóch egzemplarzach w każdym z języków: angielskim, bułgarskim, czeskim, duńskim, estońskim, fińskim, francuskim, greckim, hiszpańskim,

litewskim, łotewskim, maltańskim, mołdawskim, niderlandzkim, niemieckim, polskim, portugalskim, rumuńskim, słowackim, słoweńskim, szwedzkim, węgierskim i włoskim, przy czym każdy z tych tekstów jest na równi autentyczny."

Rumunia potwierdza swoje poparcie dla zawarcia i realizacji umów w sprawie ułatwień wizowych i w sprawie readmisji oraz swoje zobowiązanie do pełnego stosowania ich postanowień, podkreślając jednak, że bycie stroną tych umów nie oznacza w żaden sposób uznania lub akceptacji terminu „język mołdawski". Rumunia powtarza, że w świetle faktów i dowodów naukowych, w tym zgodnie z wykładnią Akademii Nauk Republiki Mołdowy (przedstawioną we wrześniu 1994 r.), prawidłowa nazwa tego języka to „język rumuński".[1]

Sprawozdawca w pełni popiera to oficjalne oświadczenie rumuńskiej delegacji do Komitetu Stałych Przedstawicieli (COREPER) i przypomina, że podobne oświadczenie zostało złożone przez władze rumuńskie również w odniesieniu do *Protokołu do Umowy o partnerstwie i współpracy (UPiW) między Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi z jednej strony a Republiką Mołdowy z drugiej strony w celu uwzględnienia przystąpienia Republiki Bułgarii i Rumunii do UPiW*[2].

Sprawozdawca zauważa, że we wszystkich 9 umowach zawartych z krajami Bałkanów Zachodnich Komisja użyła bardziej neutralnego sformułowania „Sporządzono w … dnia … r. w dwóch egzemplarzach w każdym z języków urzędowych Stron, przy czym każdy z tych tekstów jest na równi autentyczny."

Sprawozdawca ubolewa, że sformułowania tego nie użyto w umowach z Republiką Mołdowy i zaleca w przyszłości stosowanie takich neutralnych sformułowań w kontekstach sensytywnych, takich jak omawiany tu przypadek.

2. Sprawozdawca z żalem odnotowuje, że Parlament Europejski nie był wystarczająco zaangażowany w rozpoczęcie i przebieg negocjacji wspomnianych umów oraz że nie otrzymywał wystarczających informacji na ten temat. Parlament, reprezentujący bezpośrednio obywateli Europy, ma do odegrania istotną rolę w zwiększeniu wiarygodności działań zewnętrznych UE i w umacnianiu demokratycznej kontroli. Komisja LIBE oczekuje, że Komisja Europejska udzieli Parlamentowi informacji na temat wyników wdrażania umów, zgodnie z zasadą współpracy w dobrej wierze między instytucjami.

[1] Oficjalne oświadczenie Rumunii dotyczące ostatniego zdania umowy o wizach i umowy o readmisji między WE a Republiką Mołdowy, zawarte w protokole Komitetu Stałych Przedstawicieli/Rady z dnia 5 października 2007 r., dok. Rady 12980/1/07 REV 1.

[2] Dok. Rady 12489/07 ADD 1.